

Tonje Brenna

Generalsekretær, AUF

[Et liv i kamp](#)

Publisert 8. juni 2012, Dagsavisen

I 1940 kjempet mennesker mot nazisme, fascisme og jødeforfølgelse. I dag kjemper vi mot islamofobi, rasisme og fremmedfrykt.

Jeg har vokst opp i et fredelig Norge. Et Norge der jeg føler meg fri. Der jeg er trygg. Der jeg selv kan bestemme hvordan jeg vil leve mitt liv.

Jeg har vokst opp i et land der jeg slipper å være redd for våpen. I et land der jeg kan stemme ved valg. I et land der jeg kan si det jeg mener. I et land der jeg ikke blir sperret inne. I ditt og mitt lille land er vi alle like mye verdt.

Men mitt lille land har ikke kommet av seg selv. Det har ikke bare blitt sånn. I Norge er jeg fri fordi noen har gått foran. Fordi noen har trodd. Fordi noen har villet. Fordi noen ikke lot seg stanse. Fordi mennesker ikke lot seg true til stillhet.

Alle de kvinner og menn som kjempet natt og dag mot nazismen under andre verdenskrig, ga oss det Norge jeg har fått lov til å vokse opp i. Kampen hadde sin pris. Men de kjempet den allikevel. Fordi de hadde rett. Fordi de måtte. Fordi de måtte vinne. I dag skylder vi alle de som ga sine liv i kampen mot urettferdighet en stor takk. En takk for at de våget. En takk for alt de ofret. En takk for alt det som står igjen.

Men i det samme landet har det vokst opp generasjoner av mennesker etter de som ofret så mye, som også har trodd. Som har villet. Som har turt og som har våget. I fjor sommer ble vi minnet om det på det mest brutale vis: freden og friheten er ikke vunnet for alltid. I verdens rikeste og roligste land, fikk vi kjenne på hvor skjør tryggheten er. Fred er ikke en gitt og uforanderlig tilstand.

Det finnes mennesker som mener at frihet og fred ikke er det rette. Derfor skal vi aldri ta friheten og freden for gitt. Og vi skal aldri slutte å kjempe for det vi tror på. At fred, respekt, likeverd og frihet alltid er målet. Og at undertrykkelse, vold og hat aldri skal få seire. I 1940 kjempet mennesker mot nazisme, fascisme og jødeforfølgelse.

I dag kjemper vi mot islamofobi, rasisme og fremmedfrykt. Fordi vi tror det flerkulturelle samfunnet er bra. Fordi det beriker oss og fordi alle mennesker er like mye verdt. En minnestein er ikke bare et minne over dem som ikke lenger er blant oss eller et sted for sorg og lengsel etter de som har gått bort. En minnestein er også et uttrykk for stolthet. For takknemlighet. Et uttrykk for friheten og fredens pris. En minnestein er en anerkjennelse av de som ofret så mye. Det er en påminnelse om at vi står på kjempers skuldre.

Det stiller også viktige spørsmål til oss som er igjen. Spørsmål vi skal gjenta for oss selv, gang etter gang: Hvordan kan vi best hedre minnet om våre falne brødre og søstre? De som ga sine liv for friheten. De som trodde på en bedre framtid.

For meg står svaret tydelig: kampen for en bedre framtid. For oss her hjemme. Og for mennesker over hele verden. For vi veit at alle menneskers frihet er alle menneskers fred. Det var en lærdom som sto tindrende klart for alle som overlevde krigen og nazistenes okkupasjon av Norge.

Den 20. juli i fjor avduket vi et minnesmerke på Utøya til minne om de AUF-erne som mistet livet i kampen mot fascismen og Francos diktatur. For AUF-ere som den gang ofret sine liv i kamp for rettferdighet, solidaritet og demokrati.

Nå står minnesmerket og vitner på sitt vis om at det går en rød tråd fra våre tidligere generasjoners kamp mot fascismen i det 20. århundret og til de vi mistet på Utøya og i regjeringkvartalet 22. juli i fjor. Det gjør også minnesteinen her på Sarabråten.

Vi må ikke glemme. Ikke glemme hvem de var og hva de trodde på. Unge menneskers engasjement for et bedre samfunn, mennesker som gikk på jobb hver eneste dag for at Norge skulle gå rundt. Folk som ville det beste for landet vårt.

Vi skylder alle de som tok opp kampen mot okkupasjonsmakta i 1940 å bære deres idealer, drømmer og håp videre. Vi skylder dem å la engasjementet leve. Vi må ta vare på og forvalte det de har gitt oss med like stor omsorg som vi har for minnet om dem. Friheten krever strev av oss i det daglige, og regelrett kamp i ekstraordinære stunder. Friheten og freden er ikke noe vi har, den er noe vi gjør. Den er noe vi må hegne om og huske på, i dagliglivet og i politikken.

Det springer en forpliktelse ut fra alle som tror på demokrati og frihet. En forpliktelse til alltid å ta opp kampen mot ekstremisme, for friheten og rettferdigheten. Ikke bare ens egen frihet, men våre medmenneskers frihet og hele samfunnets frihet. Denne forpliktelsen var det de mange som kjempet tok på alvor da de gikk inn i motstandsbevegelsen og kjempet mot nazismen under verdenskrig. Det var deres forpliktelse. Det er min forpliktelse. Det er din forpliktelse. Det er vår forpliktelse. Den skal vi bære videre.

Det var ungdom som reiste seg mot nazistene. Det var ungdom som reise seg mot urettferdighet og fascistene. I dag er det ungdom som reiser seg i Midtøsten og Nord-Afrika for demokrati, ytringsfrihet og likeverd. Deres kamp er vår kamp.

Vi vil kjempe, ikke med vold og våpen, men med en overbevisning som er sterkere enn noen gang og en urokkelig tro på fellesskapets styrke og på det gode i mennesket. Vår takk og anerkjennelse til de som døde for fascismens hånd skal ikke kun være et minuttets stillhet - men et liv i kamp.

Tonje Brenna holdt denne appellen i går kveld i forbindelse med Østmarkas Venners årlige minnestund ved Milorg-bautaen på Sarabråten i Oslo.